

Що робити бізнесу при пошкодженні або знищенні майна внаслідок ракетної атаки?

Зберіть доказову базу

Оперативна і якісна фіксація збитків є ключовою умовою для отримання компенсації у майбутньому

1.1. Одразу після події, до початку прибирання чи ремонту, зафіксуйте факт пошкодження: зробіть фото і відео пошкодженого майна зі збереженням дати, місця та часу, залучіть свідків події (сусіди, представники обслуговуючих організацій), збережіть їхні контакти. Також збережіть згадки про ракетну атаку та руйнування, опубліковані в ЗМІ або соцмережах.

1.2. Якщо причиною руйнувань стала пожежа, невідкладно зверніться до ДСНС, щоб зафіксувати факт надзвичайної ситуації та отримати акт про пожежу із зазначенням її причини (потраплення боєприпасів, їх уламків тощо), а також завданих пошкоджень майна.

Одночасно із цим викличте поліцію з метою повідомлення про вчинене кримінальне правопорушення за ст. 438 Кримінального кодексу України (застосування засобів ведення війни, заборонених міжнародним правом). Вам важливо буде отримати витяг з ЄРДР про подання цього повідомлення та визнання власника майна потерпілою стороною. Не зволікайте з поданням додаткових доказів після їх отримання.

1.3. У день атаки створіть на підприємстві спеціальну комісію для обстеження та інвентаризації майна, складіть акт огляду/дефектний акт чи наказ про

неможливість використання певного майна внаслідок пошкодження/знищення. В подальшому такі документи можуть знадобитись не лише для отримання компенсації, але й для подання в податкову.

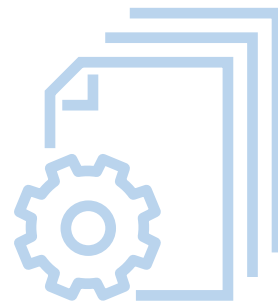
Додатково перевірте збереження або займіться відновленням в разі втрати правовстановлюючих документів на пошкоджене/знищене майно, включаючи первинні документи, технічні паспорти на майно, визнання його основним засобом тощо.

1.4. За першої нагоди зверніться до органу місцевого самоврядування або військової адміністрації з письмовою заявою про проведення обстеження пошкодженого або знищеного майна та складання акта за результатами обстеження.

Отримайте підтвердження, що відомості з акта обстеження зареєстровані в Державному реєстрі майна, пошкодженого та знищеного внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією російської федерації проти України.

1.5. Замовте у незалежних експертів звіт про оцінку збитків. Він може знадобитись для подальшої компенсації, у судових спорах, при подачі на державну чи міжнародну допомогу.

Подайте звернення для майбутньої² компенсації

Зареєстрована заява надає право отримати компенсацію після появи державного чи міжнародного фінансування

- 2.1.** Скористайтесь національним компенсаційним механізмом, повідомивши про пошкодження через застосунок або вебпортал «Дія» (вкладка «Реєстрація пошкодженого майна»): завантажте фото, опис пошкоджень та документи на підтвердження права власності на майно. Офлайн це можна зробити через ЦНАП або нотаріуса.
- 2.2.** Скористайтесь міжнародним компенсаційним механізмом, звернувшись із заявою до Реєстру збитків для України (RD4U) через вебпортал «Дія» (тип заяви «A3.2 Пошкодження або знищення нежитлового нерухомого майна»). Заяву можна подати в цій категорії, якщо майно належало фізичній особі³.
- 2.3.** Зверніться до господарського суду із позовом до російської федерації про стягнення шкоди внаслідок збройної агресії російської федерації. У таких справах заявники звільнені від сплати судового збору. Незважаючи на те, що судовий процес може зайняти певний час та такі рішення судів наразі не можуть бути виконані, їх отримання може бути додатковим підтвердженням для отримання компенсації за знищене або пошкоджене майно в майбутньому.
- 2.4.** Перевірте наявні програми підтримки бізнесу на порталі «Дія», вебсайті вашої територіальної громади чи області, міжнародних організацій: можливо, прямо зараз діють гранти⁴, на які ви можете податися, щоб уже претендувати на часткову компенсацію у вашій конкретній ситуації.

² Станом на вересень 2025 року компенсація за знищені об'єкти нерухомого майна доступна лише для об'єктів житлової нерухомості.

³ Інші типи заяв, що стосуються бізнесу, станом на вересень 2025 року ще не відкриті до подання (зокрема, тип заяви A3.5 (втрата приватного підприємництва).

⁴ Наприклад, у липні 2025 року Уряд розширив програму грантів для переробних підприємств, запровадивши гранти до 16 млн грн на відновлення виробничих потужностей, які постраждали від збройної агресії росії.

Подбайте про податкові наслідки

Коректне документування та інформування податкової стане в нагоді під час перевірок

3.1. Якщо внаслідок обстрілу було знищено первинні документи або інші документи, пов'язані зі сплатою податків, діють такі правила:

а) якщо здійснюєте діяльність на територіях активних бойових дій або тимчасово окупованих територіях України – подайте повідомлення про знищення документів⁵, або

б) якщо діяльність ведеться в інших регіонах України – протягом 5 робочих днів письмово повідомте податковий орган за місцем обліку про знищення документів⁶. Протягом 90 календарних днів після повідомлення необхідно відновити втрачені документи.

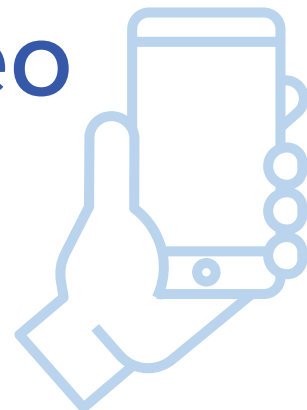
3.2. Проведіть інвентаризацію, зафіксуйте її результати в бухгалтерському обліку та здійсніть списання знищених активів на підставі зібраної доказової бази.

3.3. Зберігайте документи, на підставі яких було проведено списання активів, у межах строку, протягом якого податкова може провести перевірку.

⁵ див. п. 69.28 підрозд. 10 розд. XX ПК України.

⁶ див. п. 44.5 ст. 44 ПК України.

Рекомендації як зробити фото та відео пошкодженого або зруйнованого майна

1. Загальні правила

- Фіксуйте одразу після події, до будь-якого прибирання чи ремонту
- Для відео налаштуйте геолокацію на смартфоні (EXIF-дані фото автоматично зберігають координати)
- Увімкніть дату і час у параметрах камери, якщо можливо
- Знімайте у хорошому освітленні, щоб пошкодження було чітко видно
- Зберігайте оригінали файлів (не тільки переслані копії у месенджерах) та не редагуйте їх
- Резервуйте дані (хмарне сховище, зовнішній диск)

2. Фотофіксація

- Оглядові фото: зробить кілька загальних кадрів з різних ракурсів, щоб було зрозуміле розташування пошкодженого майна
- Детальні фото: зніміть крупним планом кожен пошкоджену деталь (наприклад, розбиті вікна, зруйновані стіни, техніку)
- Контекстні фото: поруч із пошкодженням покладіть аркуш із датою (або покажіть на екрані телефона), щоб підтвердити час зйомки
- Прив'язка до місця: фотографуйте так, щоб було видно характерні об'єкти (адресна табличка, вивіска магазину, сусідні будівлі)

3. Відеофіксація

- Знімайте одним безперервним кадром, щоб уникнути звинувачень у монтажі
- Почніть із адреси (зовнішній вигляд будинку, номер будинку, вулиця) → далі перейдіть усередину
- Коментуйте подію вголос: дата, адреса, опис пошкоджень, ваше ім'я. Це додає автентичності
- Фокус на деталях: робіть наближення на руйнування (тріщини, уламки, сліди вибуху)

«eyeWitness to Atrocities» – безкоштовний додаток для вашого смартфона для відео- та фотофіксації збитків, завданих у результаті вчинення воєнних злочинів